

Erinlik Dönemindeki Bireylerin Bilişime Yaklaşımları

Mehmet Aksüt¹, Tülin Avşar², Dilara Kul³

¹ Mega Eğitim Danışmanlık Merkezi, İzmir

² Milli Eğitim Müdürlüğü, İzmir

³ İzmir Üniversitesi, İzmir

dr.aksut@gmail.com, aysimays@hotmail.com, dilarakull96@gmail.com

Özet:

Bireyin ergenliğe geçiş dönemini oluşturan erinlik çağı, sakarlıkların yaşandığı, baş kaldırmının olağanlaştığı, başına buyruk davranışların sıklaştığı bir çağdır. Okul çağı olarak ele alındığında; akademik başarı beklentisinin yüksek düzeyde olduğu ve bunun gereği olarak eğitim amaçlı bilişim teknolojilerini sık kullanmasının gerekliliği de söz konusudur. Sosyal girişim becerileri açısından akranları arasında iyi bir konuma sahip olma isteği de güçlüdür. Bu kritik dönemde bilinçli bir destek alamadığı takdirde kimlik oluşumu da zorlaşmaktadır. Bu nedenlerle erinlik dönemindeki bireylerin davranışlarının yönetilmesi, bilişim teknolojilerini sağlıklı kullanması ve sosyal ağlar yardımıyla akranları içinde önemli bir konum elde edebilmesi için, onların bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin tutumlarının bilinmesi araştırmamızın konusunu oluşturmaktadır.

Bu çalışmanın amacı; erinlik dönemindeki bireylerin bilişim teknolojilerine yönelik tutumlarını saptamak ve elde edilen sonuçlar ışığında paydaşlara öneriler sunmaktır. Araştırmada modeli olarak nitel araştırma tekniklerinden survey (tarama) yöntemi kullanılmıştır. Araştırma evrenini erinlik dönemindeki (10-14 yaş arası) çocuklar, çalışma evrenini İzmir'deki erinlik dönemindeki öğrenciler, örneklemini üç okulda random usulüyle seçilen 132 kız, 124 erkek olmak üzere 256 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak beş kişisel bilgiler, 20 tutuma yönelik olmak üzere 25 sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır. Tutumlar beşli Likert Ölçeği ile değerlendirilmiştir.

Araştırma bulgularına göre; katılımcıların büyük çoğunluğu haftada 3-5 saat internet kullanmakta, tamamına yakını oyun, chat, ödev hazırlama ve hobi (müzik ve görsel materyaller) amacıyla kullanmaktadırlar. Tutumlar ise iletişim, hukuk, zaman yönetimi, sağlık sorunları ve akademik başarı içerikli dörder soru (20) ile saptanmıştır. "Telefonla zaman geçirmek hoşuma gider" seçeneğinde en yüksek görüş birliği sağlanmıştır. (% 89,92), "Tabletle zaman geçirmeyi çok severim" (% 84,69) ve "İnternette iken ailemden birinin yanımda olmasını istemem" (% 82,66) seçeneklerinde yüksek düzeyde görüş birliğinin sağlandığı tutumlardır. Buna karşın "Facebook şifremi yakın arkadaşlarımla paylaşabilirim" (% 48,20) seçeneği görüş birliğinin en düşük düzeyde olduğu tutumdur. Bunun yanında "İnternette kurulan iletişim yüz yüze iletişim gibidir" (% 52,66) ve "Facebookda fazla kalsam da uykusuz kalmam" (% 58,52) seçenekleri de düşük düzeyde görüş birliği bulunmaktadır.

Araştırma sonucunda; erinlik dönemindeki bireylerin bilişim teknolojilerini yüksek düzeyde kullanmayı yeğledikleri, gelişimlerinde olumsuzluk yaratmadığını ve bu durumun akademik başarılarını etkilemediği saptanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Bilişim teknolojileri, sosyal ağlar, ortaokul, erinlik dönemi.

Title: Preadolescent Attitudes Toward Information Technologies

Abstract:

Preadolescence is a time of human development preceding adolescence. This period individuals experience clumsy, rebellious, and self-ordained behaviors. If we examine the preadolescence as the school age, expectation of academic achievement, and consequently the necessity of using information technologies can be mentioned. In regards to social skills, having a good position among peers is another strong desire. During this critical period if the individual doesn't receive conscious support, identity formation gets difficult. Therefore, examining preadolescent attitudes toward the use of information technologies is the subject of this study for following purposes: managing preadolescent behaviors, helping them to use information technologies appropriately, and helping them to gain an important position among their peers via social networking.

The purpose of this study is to determine preadolescents' attitudes on information technologies, and to offer some recommendations to stakeholders under the light of obtained results. A qualitative research technique, survey (screening) method is used. Research universe includes preadolescent children (10-14 ages). Population includes preadolescent children who live in Izmir. Sample consists of randomly selected 256 students including 132 female, and 124 male. A 25-item instrument is applied. The instrument contains 5 personal items, and 20 attitude related questions. Attitudes are assessed with five point Likert Scale.

According to research findings, the majority of respondents uses the Internet for 3-5 hours per week. Almost all of them use Internet for the purpose of gaming, chatting, doing homework, or hobbies (music and visual materials). Attitudes are determined under five themes: communication, law, time management, health problems, and academic achievement. Each theme consists of 4 questions; total of 20 questions. The item "I like to spend time on phone" has reached the maximum consensus (89.92%). The attitudes "I like to spend time with my tablet computer" (84.69%) and "I don't want anyone from my family to be with me when I am on the Internet (82.66%) have reached high levels of consensus. However, "I can share my Facebook password with my close friends" (48.20%) has reached the minimum consensus. The attitudes "online communication is like communication in person" (52.66%), and "I don't get sleepless even I stay longer on Facebook" (58.52%) have reached low levels of consensus.

Research findings indicate that even though preadolescents highly prefer to use information technologies, this situation doesn't create a negative effect on their development, and doesn't affect their academic achievements.

Keywords: Information technologies, social networks, middle school, preadolescence

1. Giriş

Çağdaşlığın genel simgesi teknolojidir. Bireyler ve toplumlar, ihtiyaçlarını teknoloji aracılığıyla daha kolay karşılamaktadırlar. Teknolojik gelişmelerini tamamlamış ve çağa uyum sağlamış toplumların yaşam ve kültür düzeylerinin yüksek olduğu gözlenmektedir. Birçok yenilikler gibi teknolojik yeniliklerin de öncelikle eğitim kurumlarına taşınarak aydın gençlerin yetişmesinde ışık tutması sağlanmalıdır. [1]

Mobil ağların kullanımı da gün geçtikçe artmaktadır. Günümüzde gençlerin % 90'ı sosyal ağa sahip iken bundan dört yıl önce ancak % 58'i sosyal medya kullanmaktaydı. Bu durumun değerlendirilmesi sırasında, gençlerin anketlere verdikleri yanıtlarda "iletişimi ve özgüveni artırdığı" görüşünün çoğunlukta olduğunu görmek paydaşları sevindirmektedir. [2]

Tüm digital oyunlar, internette izlenen yabancı ve yerli diziler, filmler kavrama ve anlama becerimizi artırmaktadır. Ancak bunlar kadar önemli olan insanların kısa sürede daha fazla bilgiye ulaşmasını ve paylaşmasını sağlayan bilişim teknolojilerini doğru kullanmaktır. Gelenen bu noktada ülke insanımız bilişim teknolojilerinin sık, bilinçli ve düzenli kullanımına önem vermektedir. Bilişim teknolojilerinin yaygın olarak kullanımı sonucunda, çocukların bilgisayarla ve internetle tanışma, bunları kullanma yaşı çok erkene inmiştir. İletişim teknolojisinin gelişmesi, özellikle bilişim alanındaki gelişme yeni fırsatlar yaratıp faydalar sağladığı gibi olumsuzluklar yaratıp zarar da verebilmektedir. Çocuklar fazla ilgi gösterip zamanlarının önemli kısmını harcamaya çalıştıkları internetten etkilenmekte, hem fayda hem de zarar görmektedirler. İletişim kurma ve bilgiye ulaşma, kendini rahat ifade edebilme kolaylığı sağlaması gibi faydaları yanında kullanım süresinin uzaması halinde yalnızlaştırma, içe kapanma, uzaklaşma gibi psikolojik zararları yanında biyolojik zararları olabilmektedir. Bilişim teknolojisiyle erken

yaşta tanışmaları, etkin kullanımlarını kolaylaştırmaktadır. Hem zihinsel hem de fiziksel tembelliği artırma olasılığı dikkate alınmalıdır. Ancak, ülkemizde birçok alanda olduğu gibi, internet kullanımında da, denetim yanlış değerlendirilerek çocukların internete girmesi ya toptan yasaklama ve engelleme yapılmakta ya da çocuklar süresiz, sınırsız internetle baş başa bırakılmaktadır. Bu davranışlar da çocuklarda beklenmeyen etkilere ve tepkilere neden olmaktadır. [3]

Bir araştırma, internet kullanımının insanların sosyal çevresini genişlettiğini, hatta telefonla ya da yüz yüze görüşmeyi teşvik ettiğini göstermektedir.

Yine 2008 yılında yapılan başka bir araştırmada ana ve babaların; çocuklarının internete girdiğinde uygun olmayan sitelere karşı önlem alınması, çocukların internet evlerine büyükleri ile birlikte gitmesi ve internetle ilgili denetim konusunda katı bir tutum sergiledikleri görülmüştür. Yine aynı araştırmada ana-babaların çocuğunun interneti kullanmasından hoşnut olmadıkları, internetin çocukların yaratıcılığını engellediği, ailede yabancılaşmaya neden olduğu, internetin çocukların sağlıklı gelişimine olumsuz etkileri olduğu görüşünü belirtmişlerdir. [4]

Yapılan başka bir araştırmada ise; internetin en çok oyun amaçlı kullanıldığı, sonra sırasıyla sohbet (chat), bilgiye ulaşmak, müzik dinleme, bilgi paylaşımı, e-posta ve iletişim amacıyla kullanılması gelmektedir. [5]

İlköğretim 5. sınıf öğrencileri arasında yapılan bilgisayardan ne anladıkları hakkında bir araştırmada bilgisayarın zararları konusunda görüşleri; göz bozukluğu, bağımlılık, radyasyon yayma, bireyin içine kapanmasına neden olma gibi görüşler belirtilmektedir. [6]

Bilgisayarın veya internete bağlanmanın bağımlılık yaratabileceğine ilişkin endişeler üzerine hekimlerin anlatımlarına göre bağımlılık belirtileri şöyle sıralanmıştır:

1.Aksatmadan her gün internete girmek, 2.İnternete girdikten sonra zaman kavramını yitirmek, 3.Günde en az 4 saatini bilgisayar ekranı basında geçirmek, 4.Giderek gerçek dünyadan uzaklaşmak, 5.Yemek yemeye daha az zaman ayırmak ya da bilgisayar ekranı basında atıştırmak, 6.Sanal arkadaşlar yüzünden gerçek dostlarını unutmak, 7.Günde birkaç kez elektronik mesaj kutusuna bakmak, 8.Herkese ICQ numarasını vermek, 9.İş saatlerinde de internete girmek, 10.Aile üyeleri ya da eşinin yokluğunu fırsat bilip hemen internete bağlanmaktır. [7]

Çocukların ve ergenlerin büyük bir bölümü eğlence amaçlı boş zaman geçirme aktivitesi olarak bilgisayar oyunlarını tercih etmekte ve zamanlarının çoğunu bilgisayar başında oyun oynayarak geçirmektedirler. Çocukların ve ergenlerin bilgisayar başında çok fazla zaman geçirmeleri ebeveynleri ve eğitimcileri endişelendirmektedir. Ebeveynlerin ve eğitimcilerin bu konudaki endişelerinde haklılık payları vardır. Ancak, bilgisayar oyunları çocukların ve ergenlerin gelişimlerini sadece olumsuz yönde değil; aynı zamanda olumlu yönde de etkilemektedir. Sosyal duygusal gelişim açısından, sosyal becerilerle ilgili sorunlara, saldırganlığa, depresyona ve uyku bozukluklarına; fiziksel gelişim açısından ise obeziteye, postür (duruş ve iskelet bozuklukları) bozukluklara ve göz sağlığını olumsuz yönde etkileyebilmesinin yanında; bilişsel gelişim açısından, görsel ve mekansal zekayı, belleği, dikkati, problem çözme becerilerini; fiziksel gelişim açısından el-göz koordinasyonunu ve el becerilerini olumlu yönde etkileyebilmektedir. Ayrıca, oyunlar ve çeşitli bilgisayar programları; bazı durumlarda tedavi amaçlı ve eğitimde de kullanılabilir. [8]

Türkiye'deki facebook kullanımının gündelik bir rutin hale geldiğini, boş zaman geçirme, arkadaş çevresini genişletme, sınırlarını kullanıcının kişisel özelliklerine göre belirlediği bir kamusal oluşturma ve gözetleme için kullanıldığını belirlemiştir.

Türkiye, facebook kullanımında Dünya'da ilk sırada gelmektedir. [9]

Bilgisayarın ve internetin etkin bir şekilde kullanılması için, öncelikle bilgisayarlara ve internete yönelik tutumların bilinmesi gerekir. Çünkü herhangi bir yeniliğin kullanılmasına yönelik önemli engeller arasında kullanıcıların yeniliğe karşı olumsuz tutumları yer almaktadır. [10]

Yapılan son araştırmalara göre her geçen yıl teknolojiye olan bağlılık daha da artmaktadır. Bunlardan en çok göze çarpan ise eğitim kurumlarında bilgisayar kullanımı, bilgi destekli eğitim, web tabanlı eğitimidir. Bilişim teknolojilerinin kullanım süresi ve alanları arttıkça ergenlerin (10-14 yaş arası) bu artıştan nasıl etkilendikleri önem kazanmaktadır.

Bireyin ergenliğe geçiş dönemini oluşturan erinlik çağı, sakarlıkların yaşandığı, baş kaldırmanın olağanlaştığı, başına buyruk davranışların sıklaştığı bir çağdır. Okul çağı olarak ele alındığında; akademik başarı beklentisinin yüksek düzeyde olduğu ve bunun gereği olarak eğitim amaçlı bilişim teknolojilerini sık kullanmasının gerekliliği de söz konusudur. Sosyal girişim becerileri açısından akranları arasında iyi bir konuma sahip olma isteği de güçlüdür. Bu kritik dönemde bilinçli bir destek alamadığı takdirde kimlik oluşumu da zorlaşmaktadır. Bu nedenlerle erinlik dönemindeki bireylerin davranışlarının yönetilmesi, bilişim teknolojilerini sağlıklı kullanması ve sosyal ağlar yardımıyla akranları içinde önemli bir konum elde edebilmesi için, onların bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin tutumlarının bilinmesi araştırmamızın konusunu oluşturmaktadır.

Araştırmanın amacı; erinlik dönemindeki bireylerin bilişim teknolojilerine yönelik tutumlarını saptamak ve elde edilen sonuçlar ışığında paydaşlara öneriler sunmaktır.

2. Yöntem

Bu çalışmada; araştırma modeli olarak nitel araştırma tekniklerinden survey (tarama) yöntemi kullanılmıştır. Araştırma evrenini erinlik dönemindeki (10-14 yaş arası) çocuklar, çalışma evrenini İzmir'deki erinlik dönemindeki öğrenciler, örneklemini üç okulda random usulüyle seçilen 132 kız, 124 erkek olmak üzere 256 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak beş kişisel bilgiler, 20 tutuma yönelik olmak üzere 25 sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır. Tutumlar beşli Likert Ölçeği ile değerlendirilmiştir.

3. Bulgular

Bu bölümde araştırma sonuçlarına ilişkin elde edilen bulgular tablolar halinde sunulmuş ve değerlendirilmiştir.

CİNSİYET	F	%
Kız	132	51,56
Erkek	124	48,44
TOPLAM	256	100,00

Tablo 1. Katılımcıların Cinsiyet Durumu

Katılımcıların cinsiyet durumları incelendiğinde bayan katılımcıların (%51,56), erkek katılımcılara (%48,44) göre daha fazla olduğu gözlemlenmektedir.

YAŞ	F	%
11	60	23,44
12	58	22,66
13	63	24,60
Daha Fazla	75	29,30
TOPLAM	256	100,00

Tablo 2. Katılımcıların Yaş Durumu

Erinlik dönemi diye sınırlılık söz konusu olduğundan 11-14 yaş aralığı hedef kitleyi oluşturmaktadır. Okula erken ya da geç yaşta başlamış olmaları nedeniyle 14 ve daha fazla yaş grubu çocukların diğerlerinden çok olduğu görülmektedir.

SINIF	F	%
5	54	21,09
6	59	23,05
7	61	23,83
8	82	32,03
TOPLAM	256	100,00

Tablo 3. Katılımcıların Devam Ettikleri Sınıflar

Ortaokula devam eden öğrenciler örneklemini oluşturduğundan beş, altı, yedi ve sekizinci sınıfların mevcudu tabloda görüldüğü gibidir. Sekizinci sınıfların sayıca fazla olduğu görülmektedir.

SÜRE	F	%
1 saat ve daha az	25	9,77
1-3 saat arası	43	16,80
3-5 saat arası	167	65,23
5 saat ve daha fazla	21	8,20
TOPLAM	256	100,00

Tablo 4. Katılımcıların Bilgisayarı/interneti Haftada Kullandıkları Süre Durumu

Öğrencilerin büyük çoğunluğu haftada 3-5 saat internet kullanmaktadır. Daha fazla zaman harcayan öğrencilerin az sayıda görülmesinin anketi öğretmenin uygulaması nedeniyle doğru beyanda bulunmadıkları olasılığını da düşündürmektedir.

AMAÇ	F	%
Oyun	22	8,59
Chat	14	5,47
Ödev	35	13,67
Hobi	2	0,78
Diğer	5	1,95
Hepsi	178	69,54
TOPLAM	256	100,00

Tablo 5. Katılımcıların Bilgisayarı/interneti Kullanma Amacı

Katılımcıların tamamına yakını oyun, chat, ödev hazırlama ve hobi (müzik ve görsel materyaller) amacıyla kullanmaktadırlar. Hepsi diye görüş belirtenlerin dışında sadece ödev amaçlı kullanıldığını belirtenler diğer çoğunluğu oluşturmaktadır.

20	Telefonla zaman geçirmek hoşuma gider	89,92
19	Tabletle zaman geçirmeyi çok severim	84,69
12	İnternette iken ailemden birinin yanımda olmasını istemem	82,66
10	Her çocuğun bir facebook sayfası olmalıdır	81,48
7	Facebookda annemle ya da babamla ortak sayfa istemem	80,86
4	Dijital Oyunlar çok eğlencelidir	79,92
5	Facebook insanların sosyalleşmesine katkı sağlar	79,61
9	Facebookta paylaşımlarda bulunmak yararlıdır	78,05
17	İnternetteki bilgiler doğrudur	76,48
1	12 yaşından küçük çocuklar da cep telefonu taşıyabilmelidir	75,16
11	İnternet aynı zamanda ders çalışmaya da yarar	75,08
2	Bilgisayar başında uzun süre kalmak isterim	73,13
14	İnternette şarkı indirmenin sakıncası yoktur	70,55
16	İnternette zaman geçirenler sorunlarını unuturlar	69,38
3	Bilgisayar oyunları kavrama gücümü artırır	69,22
18	Sanal ortamda zaman geçirmek aile içi iletişimi engellemez	67,11
15	İnternette uzun süre kullanmak derslerime zarar vermez	66,48
8	Facebookda fazla kalsam da uykusuz kalmam	58,52
13	İnternette kurulan iletişim yüz yüze iletişim gibidir	52,66
6	Facebook şifremi yakın arkadaşlarımla paylaşabilirim	48,20

Tablo 6. Katılımcıların Bilişim Teknolojilerine İlişkin Görüşleri

“Telefonla zaman geçirmek hoşuma gider” seçeneğinde en yüksek görüş birliği sağlanmıştır. (% 89,92), “Tabletle zaman geçirmeyi çok severim” (% 84,69) ve “İnternette iken ailemden birinin yanımda olmasını istemem” (% 82,66), “Her çocuğun bir facebook sayfası olmalıdır” (% 81,48) ve “Facebookda annemle ya da babamla ortak sayfa istemem” (% 80,86), seçeneklerinde yüksek düzeyde görüş birliğinin sağlandığı tutumlardır.

Tutumlar ayrıca iletişim, hukuk, zaman yönetimi, sağlık sorunları ve akademik başarı

açısından da ele alındığında en fazla görüş birliği sağlanan tutumların zaman yönetimine ilişkin tutumlar olduğu gözlenmektedir. (% 78,56). Bunu (% 75,57) akademik başarı izlemektedir. Sağlık (% 70,75) ile yasal sakıncalar (% 70,57) konusundaki tutumlar yeterince önemsenmemektedir. En düşük düzeyde sergilenen tutum ise iletişime (%69,36) ilişkin tutumlar olduğu saptanmıştır. Zaman yönetiminin erinlik dönemindeki bireyler için fazla bir öneme sahip olmadığı görülmektedir. Yani bilişim teknolojilerini kullanırken harcadıkları zamanı kayıp olarak görmemektedirler. Yine internet ortamındaki bilgilerin doğru olduğuna inanarak diğer yazılı kaynakları okumaya yönelmemeyi yeğlemektedirler. Uzun süre oturmanın sağlık sorunları yaratacağı düşüncesine de katılım düşük düzeydedir. İhmal ve istismar, suça yönelik eylemler, gizlilik ve kişilik haklarının ihlali konusunda da görüş birliği düşük düzeydedir. Yüz yüze iletişim yerine sanal iletişimin yeterli olacağı görüşü de büyük ölçüde desteklenmektedir. Bu durumun içe kapanma, toplumdansoyutlanma ya da yalnızlık nedeni olacağına da ihtimal vermemektedirler. Ödevlerin internette yapılmasının, gelişimlerini, akademik başarılarını ve yaratıcılıklarını olumsuz yönde etkileyeceği konusunda da görüş birliği yüksek düzeydedir.

Düşük düzeyde görüş birliğinin sağlandığı tutumlara bakıldığında; başta gelen “Facebook şifremi yakın arkadaşlarımla paylaşabilirim” (% 48,20) seçeneği görüş birliğinin en düşük düzeyde olduğu tutumdur. Bunun yanında “ İnternette kurulan iletişim yüz yüze iletişim gibidir” (% 52,66) ve “Facebookda fazla kalsam da uykusuz kalmam” (% 58,52) “İnternette uzun süre kullanmak derslerime zarar vermez” (% 66,48) ve “Sanal ortamda zaman geçirmek aile içi iletişimi engellemez” (% 67,11) seçeneklerin de düşük düzeyde görüş birliği bulunmaktadır.

1	12 yaşından küçük çocuklar da cep telefonu taşıyabilmelidir	75,16
2	Bilgisayar başında uzun süre kalmak isterim	73,13
3	Bilgisayar oyunları kavrama gücümü artırır	69,22
4	Dijital Oyunlar çok eğlencelidir	79,92
5	Facebook insanların sosyalleşmesine katkı sağlar	79,61
6	Facebook şifremi yakın arkadaşlarımla paylaşabilirim	48,2
7	Facebookda annemle ya da babamla ortak sayfa istemem	80,86
8	Facebookda fazla kalsam da uykusuz kalmam	58,52
9	Facebookta paylaşımlarda bulunmak yararlıdır	78,05
10	Her çocuğun bir facebook sayfası olmalıdır	81,48
11	İnternet aynı zamanda ders çalışmaya da yarar	75,08
12	İnternette iken ailemden birinin yanımda olmasını istemem	82,66
13	İnternette kurulan iletişim yüz yüze iletişim gibidir	52,66
14	İnternette şarkı indirmenin sakıncası yoktur	70,55
15	İnternette uzun süre kullanmak derslerime zarar vermez	66,48
16	İnternette zaman geçirenler sorunlarını unuturlar	69,38
17	İnternetteki bilgiler doğrudur	76,48
18	Sanal ortamda zaman geçirmek aile içi iletişimi engellemez	67,11
19	Tabletle zaman geçirmeyi çok severim	84,69
20	Telefonla zaman geçirmek hoşuma gider	89,92

Tablo 7. Katılımcıların Bilişim Teknolojilerine İlişkin Görüşleri (Sıralı)

Katılımcılar bilişim teknolojilerini uzun süre kullandıklarını ifade etmekte ancak bunun sağlık sorunu yaratmayacağını düşünmektedirler. Aile içi iletişimin olumsuz etkileyeceğini, internette uzun süre kalmasının derslerine olumsuz etki yapacağını, facebookta uzun süre kalınca uyku bozukluğu yaşayacağını ifade etmelerine rağmen buna uygun davranış sergilememektedirler. Nitekim yapılan bir araştırmada sosyal medyanın uykusuz bıraktığı saptanmıştır. [11] Tablo 8'de de görülebileceği gibi erinlik dönemindeki bireyler bilişim teknolojilerini

kullanmanın zaman kaybına neden olmadığını, sonra sırasıyla akademik başarılarını etkilemediğini, sağlık sorunları doğurmayacağını ve yasal sınımlar yaratmayacağını düşünmektedirler.

Sıra	Kriterler	Yüzde
1	Zaman Yönetimi	78,56
2	Akademik Başarı	75,57
3	Sağlık Sorunları	70,75
4	Yasal Sınımlar	70,57
5	İletişim	69,36

Tablo 8. Katılımcıların Bilişim Teknolojilerini Kullanırken Önemsedikleri Kriterler

4. Sonuç ve Öneriler

Araştırma sonucunda; erinlik dönemindeki bireylerin bilişim teknolojilerini kullanırken yasal sınımları önemsemedikleri, sağlık sorunları yaratacak durumları göz ardı ettikleri belirlenmiştir. Akademik başarılarının zaman kaybından etkilenmeyeceği düşündükleri, iletişim için gerçek yaşamın daha etkin olduğunu kabul etmelerine rağmen sanal ortamda iletişim sağlamaya daha çok önem verdikleri gözlenmiştir. Sosyal paylaşım sitelerini yüksek düzeyde kullanmayı yeğledikleri, uzun süre bilgisayar başında kalmalarının gelişimlerinde olumsuzluk yaratmadığını ve bu durumun akademik başarılarını etkilemediği görüşünde oldukları saptanmıştır.

Bilişim çağını yaşadığımız bu günlerde; yarının karar vericileri olacak çocuklarımızın internet kullanımı konusunda eğitilmesi önceliklerimiz arasında olması gerekmektedir. Kurum ve kuruluşların bu sorumluluk bilinciyle hareket ederek projeler üretmesi ve uygulamaya koyması, bilim insanlarının araştırmalar yaparak kamuoyunun bilinçlendirmeye çalışması yerinde bir davranış olacaktır. Karar vericilerin internet yasakları koymak yerine çocuklarımızı aydınlatma ve bilgilendirme konularına ağırlık vermeleri önerilmektedir.

Kaynaklar

- [1] Yetişen E., Çağla Doğru, Keriman Kerimoğlu. (2013) "İlköğretimde Öğretmenlerin Teknolojiye Yönlendirmedeki Bakış Açıları" XVIII. Türkiye'de İnternet Konferansı 9-11 Aralık 2013 İstanbul Üniversitesi Kongre Merkezi Merkez Kampus, Beyazıt, İstanbul.
- [2] MEB. (2012) "Cep Telefonu Kullanımı" Samsun - Tekkeköy - Kutlukent 80.Yıl İlkokulu Rehberlik Servisi
- [3] Doğan A., Göksel Göker.(2012) "İlköğretim Öğrencilerinin Televizyon İzleme Alışkanlıkları" Milli Eğitim Dergisi, Bahar, 2012. yıl 41, sayı 194, Sf.5-29.
- [4] Aksüt M., İbrahim Özer, Pınar Kaşıkçı, Aysun Gündüz. (2008) "İlköğretim Öğrencilerinin İnternette Yararlanmalarına İlişkin Anne-Baba Tutumlarının Değerlendirilmesi" Akademik Bilişim 08 30 Ocak-1 Şubat 2008 18 Mart Üniversitesi. Çanakkale.
- [5] Özden, M. ve Yılmaz, F. (2008). "İlköğretim 4-5. Sınıflar Programının İnternet Kullanımına Etkisinin Aile Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi", VIII. International Educational Technology Conference.6-9 May 2008.
- [6] Erdemir E. (2009), "İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Bilgisayar Kavramına Yükdikleri Anlamlar: Bir Kavram Haritası Çalışması", Gaziosmanpaşa Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Tokat.
- [7] Demir E. (2006) "Birey ve Aile Yaşamına İlişkin Konularda İnternet Kullanımının Etkisinin Belirlenmesi" Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi 2006.
- [8] Doğusoy, B., İnal, Yavuz (2006) "Çok Kullanıcı Bilgisayar Oyunları ile Öğrenme" VII. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi GÜ, Gazi Eğitim Fakültesi, 7-9 Eylül 2006, Ankara.
- [9] Ocak M.A. (2013) "Türkiye'de İnternet Kullanım Trendleri" <https://www.tbmm.gov.tr/>. Mutlu Çocuklar Derneği
- [10] Aksüt M., Ahmet Alperen Keyvanoğlu, Çiğdem Balıkçı. . (2013) "Sınıf Öğretmeni Adaylarının Bilişim Teknolojilerine İlişkin Görüşleri" Akademik Bilişim 2013, 1-3 Şubat 2013, Akdeniz Üniversitesi, Antalya.
- [11] Aksüt M. Deniz Gezen, Ayşegül Çelikkanat Erim. (2014) "Orta Okul Öğrencilerinde Sosyal Ağ Kullanımı İle Uyku İlişkisi" XIX. Türkiye'de İnternet Konferansı 27-29 Kasım 2014 Yaşar Üniversitesi İzmir.